

Tadeusz Czajka: Na Polskim Ładzie stracą wszyscy

Rozmowa z Tadeuszem Czajką Wójtem Tarnowa Podgórnego

Tadeusz Czajka wójt Tarnowa Podgórnego

Samorządowcy w całej Polsce z dużym niepokojem przyjęli zapowiedź wprowadzenia przez rząd Polskiego Ładu. Jakie zagrożenie dla mieszkańców Pana Gminy przyniesie realizacja tego projektu?

Tadeusz Czajka, Wójt Tarnowa Podgórnego: – Zapisy Programu Polski Ład przeanalizowali eksperci Związku Miast Polskich, którzy zbudowali algorytm wyliczający wpływ proponowanych zmian na budżety samorządów lokalnych. Okazuje się, że w każdym przypadku są one negatywne: jedne samorzady tracą mniej, inne więcej, ale tracą wszyscy. Według tych wyliczeń Gmina Tarnowo Podgórne straci w swoich dochodach w 2022 r. kwotę blisko 20 milionów zł i co najmniej tyle samo w każdym następnym roku. To oznacza, że o taką kwotę będziemy zmuszeni każdego roku zmniejszać nasze wydatki. A niższy budżet to ograniczenie i spowolnienie realizacji zaplanowanych zadań inwestycyjnych. Oczywiście trzeba będzie też szukać oszczędności w wydatkach bieżących, m.in. w obszarze oświaty, kultury, sportu, w dotacjach dla organizacji pozarządowych, finansowaniu komunikacji autobusowej (poprzez np. zmniejszenie liczby kursów), w dotacjach do żłobków, utrzymaniu zieleni. To będą bardzo trudne decyzje, wymagające szczegółowej analizy i rozważań. We współczesnej historii polskiego samorządu nie było takiej sytuacji.

Ale przecież Premier ogłasza kolejne programy wsparcia dla samorządów lokalnych twierdząc, że dotychczas żaden rząd nie przeznaczwał tak dużo pieniędzy na projekty samorządowe.

– Według wartości bezwzględnych pewnie tak jest, ale mechanizm jest okrutny. Rząd najpierw zabiera bądź ogranicza należne samorządom

dochody, a później te środki rozdaje według własnych preferencji i uznania. W ubiegłym roku obliczyliśmy, że – nie uwzględniając skutków pandemii – rząd poprzez swoje decyzje umniejszył nasze środki o kwotę 14 mln zł. W ramach „rekompensaty” otrzymaliśmy jedynie 3,8 mln zł w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. A gdzie te brakujące 10 mln...?

Gmina Tarnowo Podgórne prowadzi również szkoły ponadpodstawowe, w tym widoczny na zdjęciu Zespół Szkół Technicznych (Technikum i Szkołę Branżową I st.)

Rząd tłumaczy rozdział środków wspieraniem słabszych gmin. Ale przecież Gmina Tarnowo Podgórne płaci tzw. podatek „janosikowy”. W tym roku to ponad 17 mln zł!

- Na rządowe wsparcie cieniem kładzie się brak transparentności. Z oburzeniem obserwuję, że w rzeczywistości obowiązuje kryterium „dajemy swoim”. Było to bardzo widoczne przy realizacji Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wówczas nie było jasnej procedury składania wniosków, jednoznacznych, przejrzystych kryteriów oceny zgłaszanych projektów, a co za tym idzie zasad przyznawania przez rząd finansowego wsparcia. Nie było też możliwości odwoływania się od rządowych decyzji. Wiem, że słabsze samorzady nadal nie mają wypracowanego stabilnego mechanizmu, zapewniającego wystarczające finansowanie dla ich funkcjonowania. I te samorzady są zmuszone do brania udziału w takim uznaniowym rozdawnictwie, wyłączającym ich samodzielność. Ograniczenie dochodów samorządów godzi w najważniejsze zasady samorządności - samodzielność i niezależność. Jak mamy planować rozwój gminy, gdy decyzja o realizacji określonych zadań będzie zależna od woli tego czy innego rządu? Taki system był przed 1989 r. Wówczas Polki i Polacy dokonali zmiany. Mam wrażenie, że dzisiaj rządzący swoimi decyzjami chcą przywrócić poprzedni ustrój.

Stabilny gminny budżet to także możliwość stałego wspierania działalności organizacji pozarządowych i klubów sportowych (na zdjęciu: uczestnicy Triathlonu Lwa, organizowanego przez Stowarzyszenie Bieg Lwa)

Ostatnie 31 lat pokazuje, że samorząd terytorialny odgrywa bardzo ważną rolę w rozwoju społeczności lokalnych.

- Jako samorząd jesteśmy odpowiedzialni za podstawowe obszary życia

mieszkańców: wspieramy opiekę w żłobkach, zapewniamy miejsca w przedszkolach, kształcimy dzieci w szkołach podstawowych (a w naszej Gminie również ponadpodstawowych, bo prowadzimy Liceum, Technikum, Szkołę Branżową, Samorządową Szkołę Muzyczną), tworzymy ofertę sportową, kulturalną i rekreacyjną, zapewniamy transport publiczny, dostarczamy wodę bieżącą, odbieramy ścieki i odpady komunalne, kreujemy poprzez rozwój przedsiębiorczości miejsca pracy, wspieramy najłabszych, począwszy od zasiłków celowych po lokale mieszkalne, budujemy infrastrukturę drogową. To tylko część zadań, które samorząd realizuje na rzecz swoich mieszkańców. Jednym słowem każdy z nas codziennie korzysta - nawet nieświadomie - z efektów pracy lokalnego samorządu. Trzeba więc jasno powiedzieć: jeśli państwo polskie dąży do osłabienia samorządu, to świadomie pogarsza warunki życia każdego obywatela. Na to nie może być naszej zgody!

Dziękuję za rozmowę